

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum

In Duos Libellos Partitum

De Decimis, oblationibus, Sepulturis, bonis Parochorum, aliisque scitu
utilissimis materiis

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1668

II. Matrimonia clandestina quando & quare invalidata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40891

Ad II. Quæst.

*Matrimonium Clandestinum
quando & quare invalidum?*

Respondetur, ante Concilium Trid. sessione 24. quæ fuit habita sub Pio IV. Pontif. die XI. Nov. Anno M. D. L XIII. ad substantiam Matrimonii solum consensum mutuum de præsentí absque alia solemnitate sufficisse, ut ex c. is qui fidem. De sponsal. c. I. & 2. De Cland: desp. & pluribus aliis locis satis appetit. Sed quia experientia docuit, ut ex præsentí casu abundè patet, plurimis polygamias fuisse commissas & matrimonia clandestina contra Ius factaque abnegata, ideo per Concilium Trid. d. S. 24. de ref. matr. c. I. optime constitutum est, ut nullum valeret matrimonium, cui proprius Parochus & 2. vel 3. testes non interessent. Dices, quomodo matrimonia clandestina ante Concilium Trident. valida fuisse pronunciantur, cum ta-

men

men repugnet expressus tex. in c. I.
30. q. 5. ubi pridem Evaristus Papa
statuisse legitur in hæc verba: *Aliter*
legitimum non sit conjugium, nisi ab his,
qui super ipsam fæminam dominatio-
nem habere videntur, & à quibus custo-
ditur, uxor petatur, & à parentibus &
propingvioribus sponsetur, & suo tempo-
re sacerdotaliter benedicatur &c. ali-
ter vero præsumpta non conjugia, sed
adulteria, vel contubernia, vel stupra,
aut fornicationes esse non dubitate, nisi
voluntas propria suffragaverit, & vota
succurrerint legitima. Fateor, diffi-
ciliis hic textus est, nec bene subsiste-
re videtur communis interpretatio,
quod *non legitimum*, idem sit quod
illud itum, proinde matrimonium
clandestinum ex hoc textu sit qui-
dein *illicitum*, sed non *invalidum*,
idque colligatur ex verbis finali-
bus, nisi voluntas propria suffragave-
rit &c. quomodo enim *validum ma-*
trimonium est potius adulterium, for-
niciatio &c. quām *legitimum conjugi-*
um? Deinde per ipsa verba finalia
non

num
li-
ncilium
fuit ha-
I. Nov.
tantiam
n mutu-
olemini-
dem. De
desp. &
et. Sed
ex præ-
lurimis
& m.
Ius fa-
ncilium
c. I. o-
lum va-
proprius
n inter-
rimonia
Trident.
cum ta-
men

§ 18 Pars V. Miscell.

non parum intricatur textus, nam
vel adest *consensus muruus*, vel non?
si adest, tunc etiam sine enumeratis
solemnitatibus matrimonium erit le-
gitimum: si abest, erit nullum, non ex
defectu *solemnitatum*, sed *consensus*.
¶ posse sustineri communem inter-
pretationem declarando textum in
hunc sensum, ut illa verba: *aliter*
verò præsumpta non conjugia, sed adul-
teria vel contubernia &c. esse non dubi-
tate. non tam contineant decisionem
invaliditatis matrimonii, quam ve-
hementem *præsumptionem juris con-*
tra talia matrimonia. hæc tamen *præ-*
sumptio non est juris & de jure sed
juris tantum, cum admittat probati-
onem in contrarium c. i. & 2. De
Cland. desp. & licet Pontifex dicat:
non dubitate, attamen ista verba re-
*&te etiam de gravi *præsumptione juris**
*aceipiuntur; quamdui enim stat *præ-**
sumptio juris, non est dubitandum,
usque dum contrarium probetur,
veluti non dubitatur, decimas ad Pa-
rochum spectare, diaconatum esse de

jug

nam
non?
eratis
erit le-
on ex
ensus,
inter-
im in
aliter
adul-
dubi-
fionem
ni ve-
s con-
n p^ra-
re sed
obati-
2. De
dicat:
ba re-
e juris
nt p^ra-
ndum,
betur,
ad Pa-
elle de
jus
jurisdictione Ordinarii, quamdiu
contrarium non ostenditur. Præte-
rea cum Pontifex d. I. matrimonia
clandestina etiam *contubernia* vocet,
forsitan poterit adjungi alia explica-
tio desumpta ex c. *is qui* & c. Christi-
ano d. 34. ubi Christiano loco uxo-
nis *concubina* permititur, ad quem
textum ibidem subnotatur, quod
concubina etiam olim dicebatur *uxor*
duxa quidem *valida*, sed *illicita* &
clandestina.

In casu igitur nostro, qui
contigit circa Annum Domini
1430. ideoque longè ante Concil.
Trid. indubitate tenendum est, ma-
trimonium clandestinum, quod mu-
ller cum illo viro, à quo ob perjuri-
um suum libera pronunciata est,
contraxit, tunc temporis va-
luisse, & fuisse verum ma-
trimonium.

Ad III.